І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 115. — ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 20-го ЧЕРВНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 20, 1972 No. 115. VOL. LXXIX.

ВІДБУВСЯ СОБОР ЄПИСКОПІВ УПЦЕРКВИ В ЗСА

Бавнд Брук. Дня 6-го червня, під головуванням Вл. Митрополита Мстислава, відбулася чергова сесія Собору Єпископів УПЦеркви в ЗСА, в якій взяв участь і новохіротонізований Єпископ Константин. Спеціяльну увагу члени Собору присвятили тим процесам, що відбуваються тепер на терені Вселенського Православія. Стверджено, що Московська патріярхія і далі втручається в життя окремих помісних Православних Церков, що існують поза межами її юрисдикції. Стверджено також посилення наступу Московської патріярхії на Вселенську Патріярхію в Царгороді, з явною метою посісти ті права і привілеї, що від віків належать лише і виключно Вселенській Патріярхії. Знаменно під цим оглядом є зростаюча все на силі акція Московської патріярхії проти Української Автокефальної Православної Церкви у вільному світі. В цій акції Московська патріярхія використовує такі засоби, як дезінформація, фальсифікація історичних подій і фактів, а часом і свідому провокацію. Спонукою до користування такими засобами являється, очевидно, безмежний російський шовінізм та великодержавницькі й імперіялістичні аспірації уряду СССР, в апараті якого Московській патріярхії визначено виключно виконавчі функції, що їх вона й виконує з подивугідною горливістю.

Найбільш яскравою ілюстрацією на доказ саме таких функцій Московської патріярхії служить лист Московського патріярха Пімена до Вселенського Патріярха Атенаґораса, датований 16 березня 1972 року. В цьому листі патріярх Пімен безсоромно очорнює Українську Православну Церкву та жадає від Вселенського Патріярха, щоб він допоміг скерувати УПЦеркву в систему Московської патріярхії, себто, згідно з термінологією патріярха Пімена, „повернути" Укр. Прав. Церкву „в лоно єйо Матері—Русской Православной Церкві". Коротко кажучи, патріярх Пімен намовляє Вселенського Патріярха стати учасником ліквідації УПЦеркви, як самостійного й незалежного церковного організму.

У зв'язку з цим Собор Єпископів схвалив ряд заходів, спрямованих на вияснення кому слід деструктивної ролі й такогож поступовання проводу Московської патріярхії, як у відношенні до всього християнства, так, і зокрема, у відношенні до Вселенського Православія у вільному світі. Крім того, з огляду на те, що зміст листа патріярха Пімена до Вселенського Патріярха та його цілеспрямованість може лише і тільки зміцнити православного українця у його відданности Рідній Церкві, Собор Єпископів доручив зробити з того листа український переклад та поширити цей переклад не тільки серед вірних УАПЦ у вільному світі, але, позмозі, й в Україні.

— КОРОТКІ ВІСТИ —

Понеділок, 19 червня 1972

У КЕРОВАНІЙ ПРЕЗИДЕНТОМ - МАРКСИСТОМ д-ром Алленде південноамериканській країні Чіле наростає політична й економічна криза. Президент Алленде вже другий раз у цьому році робить зміни в складі його уряду. Цього разу він позбавив постів шістьох членів уряду, між ними й міністра економіки Педра Вусковіца. Всередині самого уряду ідуть суперечки, як і внутрі керівної коаліції, що виступає під назвою Народної Єдности. Там комуністи стараються стримувати ліві, особливо радикальні соціялістичні групи. Повідомляючи про чергову зміну в складі уряду, д-р Алленде сказав, що новий уряд виробить більш ясну політику в поборюванні інфляції і ліквідації закордонних боргів та полагодить незбалянсованість між заробітками й цінами.

ГОЛОВА ПРЕЗИДЕНТСЬКОЇ РАДИ економічних дорадників Герберт Стайн скритикував економічні пляни кандидата на президентські вибори від Демократичної партії сенатора МекҐоверна, зокрема його плян рівномірного розподілу прибутків та змогу зібрати більше грошей для державної каси шляхом податкової реформи. Герберт Стайн сказав, що ті пропозиції нереальні і навів кілька прикладів, що піддержували його критичні зауваги.

У СТОКГОЛЬМІ ЗАКІНЧИЛАСЬ 16 червня ц. р. 114-членна конференція в справі очищення природи прийняттям „Деклярації принципів про людське довкілля". Вона складається з 26 „принципів", з яких останні забороняють вести будь - які дальші ядрові експерименти й поручають повне атомове роззброєння, як також виступають проти В'єтнамської війни й расизму в Південній Африці та Родезії.

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕЙСАКУ САТО ЗРІКСЯ свого становища. Новим прем'єром буде той лідер Ліберально - демократичної партії, що його виберуть на партійній конвенції 5 липня ц. р. 71-літній Ейсаку Сато був прем'єром впродовж 7 і пів року, але його престиж впав в Японії внаслідку промовчання перед перед ним до останньої хвилини пляну подорожі президента Ніксона до Пекіну і заскочення Японії новою митно - торговельною політикою ЗСА. Після свого зречення Ейсаку Сато закинув японській пресі необ'єктивний і злобний підхід до нього й залишив пресову конференцію, промовляючи тільки через радіо - телевізію.

У ФРАНЦІЇ СТАЛАСЯ страшна залізнична катастрофа: 16 ц. м. завалилась частина довгого на одну милю тунелю саме тоді, коли із швидкістю 60 миль на годину в'їхав у тунель пасажирський поїзд, що мчався з Парижу до міста Ляону, за 60 миль на північ від Парижу. В кілька хвилин пізніше на руїни того поїзду наїхав другий пасажирський поїзд. Разом в обох поїздах згинуло коло 65 осіб, дальші десятки були ранені. Рятункова акція мусіла переборювати різні трудноші: темряву, загородження доступу до поїздів звалищами землі й каміння і масу покрученого заліза, серед якого знаходилися людські жертви.

В ІЗРАЇЛІ СТАНЕ ПЕРЕД ВІЙСЬКОВИМ ТРИБУНАЛОМ японський терорист 24-річний Козо Окамото, один із трьох спричинників вбивства на летовищі в Тель Авіві 24-ох цивільних осіб і поранення 70-ох. Двох інших винуватців застрілили під час того акту. Покликано 14 наочних свідків тієї трагічної події.

В СССР ВИЙШЛА ЗАБОРОНА продавати горілку по суботах і неділях, недалеко шкіл, шпиталів, фабрик і залізничних станцій та поміщувати алькогольні оголошення. Пиятство в СССР дійшло до того ступня, що стало — на думку тамошніх правителів — загрозою для промислової продукції і моралі „совєтського народу".

Пілоти більшости летунських ліній світу почали 24-годинний протестний страйк

Ню Йорк. — На понеділок 19 червня ц. р. був заповіджений 24-годинний страйк пілотів і стюардес міжнародних летунських ліній в усьому світі, з метою запротестувати проти викрадання літаків і давання їм захисту в деяких державах, таких, як наприклад, Куба й Альжир. Страйк почався в понеділок о 2-ій годині ночі і до нього приєдналися пілоти і стюардеси більшости важливіших міжнародних летунських ліній, таких, як Сабіна Ейр Френс, Ель Аль, Скендінавієн, Свісейр, Ейр Канада, Люфтганза, Варіґ, Альіталія та інші. В неділю 18 червня головний суддя Найвищого Суду ЗСА Воррен Е. Бирґер утримав в силі наказ Апеляційного Суду ЗСА, дистрикт Колумбія, із забороною для членів американської Асоціяції летунських пілотів приєднуватися до страйку. Протеж президент цієї асоціяції пілотів капітан Джей Джей О'Доннел заявив, що американські пілоти і службовці летунських ліній приєднаються таки до страйку, бо ж неможливо практично його відкликати. Не приєдналися до цього страйку пілоти двох найбільших американських летунських ліній Юнайтед Ейрлайнс і Амерікен Ейрлайнс. Згідно із повідомленням з інших країн світу започаткований страйк, що був проголошений Міжнародною Федерацією асоціяцій летунських пілотів, підтримало яких 40 до 45 асоціяцій із усіх 64 складових організацій в 62 країнах. Більшість міжнародних ліній відкликали в понеділок свої лети. Відбувався тільки внутрішній летунський рух у ЗСА і між ЗСА та Канадою й деякими південними американськими країнами.

Губернатор Воллес перебув другу операцію, Москі плянує об'єднати демократів

Сілвер Спрінг. — В неділю 18 червня ц. р. цілий гурт спеціялістів неврохірургів провів дуже складну операцію видобуття кулі з околиці хребетного стовпа губернатора Джорджа Воллеса, пораненого атентатником під час виборчої кампанії 15 травня ц. р. Операція тривала 90 мінут, але ж покищо не мала якогось впливу на параліч ніг губ. Воллеса. Лікарі все ж таки сподіваються, що Воллес могтиме ходити на милицях, і що він, якщо не буде якихось непередбачених комплікацій, могтиме взяти участь в демократичній конвенції і зможе відбувати наради із своїми делеґатами і навіть виступити з промовою. Під час операції встановлено, що куля не заторкнула хребетного мозку, який виявився цілком нормальним і для звичайного ока і під побільшаючим склом. Лікарі сподіваються на повне видужання Воллеса. Водночас із цим повідомляють із Феніксу в Арізоні, що демократичний кандидат на президента сен. Едмунд Москі із Мейну заявив, що у випадку, якщо сенатор МекҐоверн не вийде переможцем у конвенційних демократичних змаганнях за номінацію, то тоді збільшаться шанси номінації для нього, тобто сен. Москі, або для сен. Гюберта Г. Гомфрі. У своїх виступах в інших місцевостях, що їх відвідує сен. Москі під час теперішньої його поїздки по одинадцяти стейтах, він заявив, що тільки він, а не сен. Гомфрі зможе об'єднати демократичну партію і вивести її з того розбиття, в якому вона опинилася

В Ню Йорку сподіваються перемоги МекҐоверна

Ню Йорк. — В політичних колах передбачають, що головним переможцем у демократичних правиборах в стейті Ню Йорк, призначених на вівторок 20 червня ц. р., вийде, як і в інших стейтах, сенатор Джордж МекҐоверн із Південної Дакоти. Сен. МекҐоверн має вигляди здобути в Ню Йорку яких двісті із усіх 278 делеґатів на демократичну конвенцію, із яких 248 будуть обрані в конґресових дистриктах стейту Ню Йорку у вівторок, а 30 будуть призначені Стейтовим Демократичним Комітетом. Змагання за республіканський список будуть набагато спокійніші, бо там головним кандидатом буде през. Ніксон. Виборчі льокалі будуть відкриті в місті Ню Йорку від 3-ої години пополудні до 10-ої вечора і врешті стейту від полудня до 9-ої години вечора. Під час своєї поїздки, відбутої з кінцем минулого тижня по чотирьох гірських стейтах, як також в Північній Дакоті, Конектикаті і в Порто Ріко, сенатор МекҐоверн здобув знову значну кількість делеґатів. У провідних демократичних колах у Вашинґтоні переконані, що МекҐоверн має всі вигляди на номінацію під час демократичної конвенції. Дехто твердить навіть, що сен. Москі і сен. Гомфрі продовжують кандидувати в теперішній ситуації тільки з тією метою, щоб сен. МекҐоверн змодифікував свою виборчу програму.

Д-р І. Гвозда відзначений за організування „Моделі ОН"

Ню Йорк. — Д-р Іван Гвозда, професор Обурнського Коледжу і голова ООЛ — Організації Оборони Лемківщини, одержав відзначення в Ню Йорку, під час засідання „Моделі Об'єднаних Націй", яку він довгі роки всіляко підтримує, даючи тим змогу багатьом молодим людям з району Ню Йорку й околиць познайомитися з працею ОН та різними світовими проблемами. Коледжова газета „Обурн Колледжієс" з 18 травня повідомила про це відзначення та що в Ню Йорку 5-7 травня відбулася 7-ма з черги конференція „Модель Об'єднаних Націй", в якій взяли участь репрезентанти майже 50 націй. Головним промовцем на конференції був представник Державного Департаменту Чарлз Силвестер. Представники різних націй висловлювали свої погляди під час засідань „Генеральної Асамблеї", на „Раді Безпеки" обвинувачували режим Яна Сміта в Родезії і т. д. Учасники „Моделі ОН" мали танцювальний вечір у суботу.

Д-р Іван Гвозда

Підгорний заповідає швидке відновлення переговорів про В'єтнам

Калькута. — Голова Верховного Совєта СССР Микола Підгорний, вертаючись із триденних відвідин у столиці Північного В'єтнаму Ганою зупинився коротко в Калькуті, в Індії, і там у відповідь на запит журналіста, чи будуть відновлені наради на Паризькій конференції про В'єтнам, відповів: „Так, невдовзі". Він добавив, що Совєтський Союз буде старатися, щоб ті відновлені наради довели до успішного кінця. Заява Миколи Підгорного скріпила переконання в міжнародних дипломатичних і журналістичних колах, що останні роз'їзди дипломатів, причетних до В'єтнамської проблеми, стоять у безпосередньому зв'язку з їх закулісовими заходами знайти компромісову формулу для замирення. Член Політбюра компартії Північного В'єтнаму, Ле Дук То, вилетів два дні тому з Парижу до Ганою і зупинився в дорозі у Москві та в Пекіні. Він відлетів з Пекіну саме в навечер'я, як туди мав прибути найближчий дорадник президента Р. Ніксона Генрі Кіссінджер. Голова північно - в'єтнамської делеґації на Паризькій конференції про В'єтнам, Хуан Туі, також перебуває тепер у Ганої. Паризька конференція перервала свої наради 4 травня ц. р., коли то голова американської делеґації Вілліям Портер заявив, що американська сторона так довго буде бойкотувати ту конференцію, поки комуністична сторона не заявить, що рішена поважно переговорювати, а не тільки зголошувати свої несприйнятливі ультиматуми. Паризька конференція відбула дотепер 149 безплідних засідань. Вілліям Портер вернувся в минулому тижні до Парижу після одномісячного перебування у Вашинґтоні і склав заяву у примирливому тоні. Він відкинув вправді вимогу комуністів перевести в минулий четвер 15 червня нове засідання, проте заявив, що дальше рішення „залежатиме від обставин".

118 осіб згинуло у катастрофі британського літака

Лондон. — Пасажирський літак типу „Трайдент 1" компанії „Бритіш - Юропієн Ервейс", вилетівши в минулу неділю 18 червня з летовища Гітров під Лондоном до Брюсселю в Бельгії із 109 пасажирами і 9 членами залоги, впав за 4 милі від того летовища біля містечка Стейнс, розлетівся на кусні і похоронив у своїх румовищах всіх, що були у ньому. Причина катастрофи покищо не відома, але знайдено в румовищі скриньку з записною стрічкою, яку мають всі літаки, і вона, мабуть, виявить тайну катастрофи. Це найбільша катастрофа, яку знає історія британського цивільного летунства. Між загинулими є 29 американців, 29 бельгійців, 28 британців і 12 ірляндців. Ірляндці становили делеґацію, яка летіла на конференцію у справі приступлення Ірляндії до Европейської Економічної Спільноти. Літак був особливо повний тому, що деякі пасажири хотіли випередити заповіджений на понеділок 19 червня міжнародний летунський страйк. Це була третя летунська трагедія впродовж 5-ох днів. В середу минулого тижня японський пасажирський літак впав недалеко індійської столиці Ню Делі при чому згинуло 87 осіб. Наступного дня британський літак з базою в Гонґ Конґ, вистартувавши з Банґкоку в Таї (Сіяму) до Гонґ Конґу впав у гористій околиці в Південному В'єтнамі, при чому згинули всі 80 осіб. Фахівці виключали, наче б комуністи збили той літак бо він летів так високо, що туди не могли досягнути комуністичні протилетунські ракети.

Українські і французькі студенти в Канаді заповідають спільне концертове турне

Сорок українських і сорок французьких студентів середніх шкіл Канади цього року в серпні відвідають головні міста Канади, виступивши в кожному з тих міст з великим спільним концертом українських і французьких національних пісень і танків. Перший раз в історії Канади канадійська публіка матиме нагоду побачити в репрезентативних концертових залях українсько-французькі концерти в таких містах, як: Монтреаль, Оттава, Торонто, Вінніпеґ, Йорктон, Принц Альберт, Саскатун, Ст. Павл, Келґари і Едмонтон. Крім того концерт відбудеться для канадійської армії в Колд Лейк Армі Бейс в Альберті.

Цей спільний українсько-французький проєкт культурних виступів в Канаді повстав за ініціятивою Екзекутиви на Східню Канаду Союзу Української Молоді Канади (СУМК) в Торонто і при тісній співпраці з ансаблем французької молоді „Лє Сортілеж" в Монтреалі, який минулого року, на запрошення французького уряду, виступив з концертами французько - канадійської пісні і танку в Нормандії. Частина коштів цього концертового турне української і французької молоді Канади буде покрита зі субсидій одержаних з фондів багатокультурности і вакаційних подорожей від Державного Секретаря в Оттаві. Решту коштів передбачено покрити з вступів на концерти в поодиноких містах.

У Вінніпеґу українські і французькі організації вже приступили до акції заопікуватися 80 учасниками цього українсько - французького концертового турне, примістивши їх на приватних кватирах українських і французьких родин на час їх 3-денного побуту в столиці Манітоби. Подібні акції слід заініціювати з боку українських організацій в усіх інших містах Канади, де ці українсько - французькі концерти будуть відбуватися цього літа.

Від самого початку цей культурний проєкт української молоді Канади, зорганізованої в СУМК, знайшов повне попертя Екзекутиви КУК, яка на останньому засіданні рішила звернутись до всіх українських організацій на місцях зі закликом допомогти всіми можливими засобами для осягнення повного успіху цих спільних українсько - французьких концертів в Канаді.

СЕМІНАР НА ТЕМУ УКЦ У ФОРДГЕМСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

З Т-ва за патріярхальний устрій Української Католицької Помісної Церкви інформують, що з ініціятиви цього Т-ва відбудеться у Фордгемському університеті в Ню Йорку окремий семінар, темою якого будуть справи УКЦеркви. Семінар відбудеться в суботу 15-го липня, та почнеться о год. 10-ій перед полуднем. З доповідями виступлять проф. Мадай, о. Малоні та інші.

ПОНАД 2,000 ОСІБ З ВЕЛИКИМ ЗВОРУШЕННЯМ ВІТАЛИ ВЛАДИКУ ВЕЛИЧКОВСЬКОГО У ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ. — Минулого четверга, 15-го червня о год. 8:30 вечером на місцеве летовище прибув літаком з Риму довголітній каторжник безбожницького комуністичного режиму Владика Василь Величковський і багато з-поміж понад 2,000 осіб, які зібрались на летовищі на привітання Владики-мученика, не могли здержати сліз від зворушення, як Владика вийшов з літака із видними слідами мучеництва на його втомленому обличчі. Офіційно привітали Владику Величковського на канадійській землі Митрополит УКЦеркви в Канаді Владика Максим Германюк та президент Комітету Української Канади о. митрат д-р Василь Кушнір. Владика Величковський перебуватиме в Канаді яких два місяці та плянує відвідати всі єпархії УКЦеркви в тій країні.

Владика Василь Величковський

У ЧИКАҐО ВІДБУЛАСЯ КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРЕДСТАВНИКІВ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, СТВОРЕНО КРАЙОВУ РАДУ ЗА ПАТРІЯРХАТ ПОМІСНОЇ УКЦЕРКВИ

Чикаґо (М. Д. — телефоном). — Минулої суботи, 17-го червня 1972, тут у приміщеннях Культурного Осередку парафії св. Володимира і Ольги відбулася Крайова Конференція представників українських центральних організацій в ЗСА, в результаті якої створено Крайову Раду Українських Організацій в ЗСА за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви. У Конференції взяли участь представники 24-ох крайових загально - громадських, жіночих, молодечих та інших організацій. Ініціятором і господарем конференції була Чикаґська Група членів Координаційного Комітету за здійснення патріярхату УКЦеркви. Конференцію відкрив вступною промовою д-р Юрій Городиловський, заступник голови Координаційного Комітету Канади і ЗСА. Молитву провели о. д-р К. Бердар з Филядельфії, о. прелат П. Леськів, митрополичий радник о. П. Джулинський та о. І. Кротець. Проводила конференцію президія в складі: д-р Богдан Шебунчак — предсідник, д-р Юрій Городиловський, д-р Михайло Кушнір і д-р Микола Климишин — заступники та ред. Микола Денисюк і мґр Еміль Басюк — секретарі. Крайову Конференцію вітали: дир. О. Плешкевич від СКВУ, мґр Іван Базарко від УККА та д-р Ю. Пелех від Координаційного Комітету з Канади. Доповіді виголосили: д-р Юрій Городиловський — звітну доповідь, д-р Мирослав Харкевич про „Положення УКЦеркви після V Архиєпископського Синоду" і ред. Микола Денисюк: „На сторожі святині" — української Церкви" (про нові форми організації українського мирянства). Під час дискусії промовляли: д-р М. Сидоряк, мґр Іван Базарко, М. Панасюк, О. Гарасовська, д-р Юрій Пелех, д-р М. Климишин, о. П. Джулинський, д-р М. Кушнір, інж. Р. Біґун, д-р Б. Шебунчак, д-р Ю. Городиловський, інж. Ю. Дачишин, пані У. Целевич, О. Черінь, Л. Шандра і М. Денисюк. У висліді нарад схвалено створити Крайову Раду Українських Організацій в ЗСА за Патріярхат Помісної УКЦеркви. Проєкт тимчасового стату Ради реферував д-р А. Гаєцький. Членами Крайової Ради будуть центральні крайові організації, а її керівними органами буде Рада з представників усіх організацій-членів, Управа з 11-ти членів, в тому 5-членна Президія і по два представники кожної єпархії, 5-членна Контрольна Комісія з трирічною каденцією. Обрано першу Президію в складі: Михайло Панасюк — голова, д-р Юрій Городиловсь-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ярослав Добош заперечує свої твердження на пресконференції в Києві, Омелян Коваль називає їх брехнями і провокаціями КҐБ

Брюсель. — Сумівська Пресова Служба окремим повідомленням з 13-го червня ц. р. переслала для преси заяву бельгійського студента Ярослава Добоша, в якій він заперечує висловлені ним на пресовій конференції в Києві 3-го червня ц. р. твердження про те, що його, мовляв, посилали в Україну в розвідчих цілях Спілка Визволення України та голова її Центральної Управи Омелян Коваль. Ярослав Добош тепер твердить, що його поїздка в Україну була виключно його особистою справою, що він ні від кого жадних доручень не мав і не мав на меті будь- яких політично - розвідчих цілей. Він дальше твердить, що „в Україну їхав з найкращими намірами, хотів відвідати родину, але не дістав дозволу від Інтуриста, хотів познайомитись з об'єктивною правдою в Україні і ця правда виявилася стократно гіршою, ніж можна собі її уявити". На закінчення своєї заяви Ярослав Добош „просить вибачення в усіх заторкнених осіб, яким він мимовільно міг нанести шкоду" та дякую бельгійському урядові за опіку під час його ув'язнення і слідства у Совєтському Союзі.

У тому самому повідомленні Сумівської Пресової Служби подано заяву голови Центральної Управи Спілки Визволення України Омеляна Коваля, в якій він „рішучо протестує проти поширювання радієм і пресою УССР, буцімто він вислав Ярослава Добоша в Україну" та називає „найбільш нахабним і провакативним твердженням КҐБ про те, що я давав Я. Добошеві доручення входити в контакт і то ще по паролях, дотримуючись конспірації, зустрічатись з Іваном Світличним, Зіновією Франко, Анною Коцурою, Леонідом Селезненком та Стефанією Гук..."

Повний текст згаданих заяв Ярослава Добоша і Омеляна Коваля буде надрукований в черговому числі „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Самоспалення в Литві

Протягом не цілого місяця в окупованій Москвою Литві спалахнули два вогні: обіллявшись бензиною, спалив себе в Кавнасі 14 травня ц. р., на знак протесту проти поневолення його батьківщини двадцятилітній Роман Талянта, чи Калянта, як його називають в інших джерелах. Похорон його вилився в бурхливу демонстрацію, у висліді якої згинули два совєтські міліціонери, а понад двісті молодих демонстрантів, здебільшого студентів, які брали участь в демонстраційному поході з викликами „Свободу Литві", були арештовані і чекають на суд. Не маючи змоги промовчати цієї події, режимові пропагандисти проголосили Талянту божевільною людиною, яка, мовляв, затруїла себе... наркотиками. Учасників демонстрації затавровано як хуліганів, які „порушили" публічний спокій. Три тижні пізніше в литовському містечку Варені, за яких 50 миль від Вільнюса, спалив себе, також протестуючи проти уярмлення Москвою Литви, що один молодий литовець, покищо невідомий із прізвища. Вилізши на дах 4-поверхового будинку, він обілляв себе бензиною, запалив і скочив униз. Поранений помер чотири дні пізніше.

Самоспалення, як протест проти поневолення і русифікації окупованих Москвою країн, записується в її історії не вперше. 5 листопада 1968 року спалив себе в Києві, звільнений з ув'язнення Степан Макух, колишній член Організації Українських Націоналістів, протестуючи проти поневолення й русифікації України Москвою. 20 січня 1969 року спалив себе у Празі, обіллявши бензиною, молодий чех Ян Палях, на знак протесту проти брутальної окупації Чехо - Словаччини. Смерть його була приводом до бурхливих демонстрацій чехословацької молоді. Могила його стала місцем прощі для чеських патріотів: вона постійно прибрана квітами і горіючими свічками.

Усі ці акти самоспалення, жертвування молодих людей найкращим, що в них було, їхнім життям і майбутнім, викликали широкий відгомін в усьому світі. В коментарях з цього приводу підкреслюється загальне переконання, що всі ці події — це спалахи вже недалекої визвольної революції поневолених Москвою народів. Коли молоді люди спалюють себе, щоб запротестувати проти поневолення і привернути вогнем своїх тіл і сердець увагу світу до злочинів московської тиранії, коли до їхнього протесту приєднуються тисячі молоді, виходячи покищо беззбройно проти з'єднань КГБ, міліції й війська, то це значить, що московське царство зближається до свого кінця.

Власні інтереси насамперед

Останніми днями прокотилась по світовій пресі хвиля оптимізму щодо недалекого закінчення В'єтнамської війни мирним шляхом. Газети покликаються на натяки в цій справі у заявах Генрі Кіссінджера і голови американської делегації на Паризькій конференції в справі В'єтнаму Білляма Портера, на нібито нові інструкції, що їх голова північнов'єтнамської делегації Хуан Туї дістав у Ганої, на буцімто посередництво президента Жоржа Помпіду, врешті на нову подорож Генрі Кіссінджера до Пекіну саме тоді, коли до Ганою прибув через Індію совєтський „президент" Микола Підгорний. Існують таки дві причини, які вказували б на можливість переговорів на базі якогось політичного компромісу.

Передусім — заламався комуністичний наступ. Він ще не закінчився, але комуністи завелися у своїх надіях, що той наступ спричинить катастрофу південнов'єтнамської влади та нові масові заворушення в Америці. Комуністи не передбачили реакції Америки — масового бомбардування Північного В'єтнаму та замінування тамошніх портів, як теж не передбачили, що і Пекін, і Москва зареагують на ті радикальні американські воєнні заходи тільки словесними протестами. Пекін і Москва, діставши до вибору покращання взаємин з Америкою чи погіршення їх дальшою видатною допомогою в'єтнамським комуністам — вибрали Америку. Це може стати найбільш переконливим для комуністів аргументом, що краще тепер шукати з Ніксоном компромісової злагоди на форумі Паризької конференції, аніж ставити на непевну карту, що у листопадових виборах може прийти новий президент, який односторонньо відкличе всі американські війська.

Москві ближчі власні інтереси, аніж світова революція. Коли „експорт революції", що його переводив Фідель Кастро в Південній Америці перешкоджав совєтсько - аргентинській торгівлі, то Москва наказала Кастрові звузити свій революційний розмах. Так само Москва наказала французьким комуністам не дуже демонструвати проти режиму Жоржа Помпіду, коли їй потрібна співпраця з Францією. Якщо Ганой витягне з цього науку і замириться з ЗСА, то це буде не лише перемога політики Ричарда Ніксона, але й перемога здорового глузду.

ПЕРЕГОНИ У ЗБРОЄННІ

Тверезі фахівці давно перестерігали наївних оптимістів, щоб не покладали великих надій на практичний вислід затяжних американсько - совєтських переговорів про обмеження стратегічної зброї, т. зв. САЛТ — конференції, яка ніби мала усунути загрозу атомової війни, започаткувати американсько - совєтське, отож і міжнародне роззброєння та, логічно, принести величезне заощадження у бюджеті оборони.

Відвідини президента Ніксона у Москві приспішили „договорення" на тій САЛТ-конференції, яка від 17 листопада 1969 року відбувала свої сесії навперемін у Гельсинках у Фінляндії і у Відні в Австрії. Відомо, що вночі з 26 на 27 травня ц. р. Ричард Ніксон і Леонід Брежнєв підписали в Кремлі договір військового характеру, який властиво був єдиним важливим конкретним завершенням тієї конференції „на вершинах", бо всі інші підписані там договори були вже давно готові, а так звана „Деклярація принципів" має не так деклятативне, як декоративне значення, офіційно стверджуючи потребу „співіснування" ЗСА і СССР.

Текст того військового договору в жадних колах не викликав захоплення. Навпаки, демократичний сенатор Генрі Джексон перший гостро критикував його, стверджуючи цифрами американської і совєтської зброї, що її „замороження" у тому договорі не створило мілітарного паритету, рівности між тими двома державами, а дало зразу перевагу Москві. Дійсно, СССР має тепер 2.306 далекосяжних ракет у порівнянні з 1.710 американськими. Совєти мають 48 підводних човнів із 768 ракетами, а ЗСА — 45 з 710 ракетами.

Але ці числа різні, залежно від джерела інформації. Наприклад, Генрі Кіссінджер твердив у Москві, що Москва розпоряджає взагалі 2.328 ракетами, з того 1.618 міжконтинентальними, плюс на підводних човнах, — у порівнянні з 1.710 ракетами ЗСА, з того 1.034 міжконтинентальних і 656 на підводних човнах типу „Поляріс". Щодо протиракетної оборони, то обидві сторони погодились, щоб кожна з них мала по 200 протиракетних ракет, влаштованих на двох станицях — довкола своїх столиць, себто Москви й Вашингтону, і для охорони свого „атомово-ракетного магазину", в Америці — Гренд Форкс, Норт Дакота.

Однак, здогадна перевага совєтської зброї над американською на базі підписаного у Москві договору дуже релятивна. Бо „замороження" числа міжконтинентальних ракет з атомовими головками не виключає їхнього вдосконалення. Або, як пише „Нюзвік" з 12 ц. м. „це не стосується старань з обох сторін зробити смертельну зброю ще більш смертельною".

На минулотижневому переслухуванні перед Військовою комісією Палати Репрезентантів секретар оборони Мелвін Лерд разом із головою шефів об'єднаних штабів адміралом Томасом Мурером не тільки не сприяли ідеї поменшення бюджету оборони у висоті 76,500.000.000 дол., а зажадали дальших 445 мільйонів на суперсонічний бомбардувальник у стадії дослідів „Б-1", і 942 мільйони на новий тип підводного човна „Трайдент", який заступив би теперішній „Поляріс". 4.960 ракет типу „Посейдон", могутнішого за тип „Поляріс", мають озброїти існуючі підводні човни, а один підводний човен типу „Трайдент" буде вивінуваний 24 ракетами із засягом на 5.000 миль, себто зможе вчинити страшне спустошення в совєтському важкому промислі. До того ж Америка має велику перевагу над СССР у далекосяжному летунстві: 530 бомбардувальників, здатних перевозити атомові бомби, проти 140 совєтських. Плянований „Б-1" — це теж бомбардувальник на далеку мету, із суперсонічною швидкістю, здатний перевозити атомові бомби. Америка вже розпоряджає ракетами з багаточленними атомовими головками, здатними водночас поціловати в різні об'єкти, т. зв. МІРВ, і Совєти намагаються теж випродукувати їх... Військова Комісія Палати Репрезентантів уже схвалила бажані урядом суми на ті дві цілі і Сенат напевно зробить те саме.

Таким чином договір, підписаний у Москві, про який говорилось, що це ніби перший крок на шляху до „повного роззброєння", покищо дав поштовх до нових перегонів у зброєнні, у витворюванні щораз докладнішої і загрозливішої зброї. Годі не признати головному демократичному кандидатові на президента, сенаторові Джорджові МекҐовернові рації, коли він запитав: навіщо продукувати ще смертельнішу зброю, коли теперішньої досить, щоб знівечити всю земну кулю з її людським родом? Ось, прихильний режимові Ричарда Ніксона „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 15 ц. м. стверджує, що „один підводний човен „Посейдон" всилі знищити четверту частину всього совєтського промислу... 10 бомбовиків „Б-52" можуть знищити коло 40 відс. совєтського промислу, 50 ракет „Мінютмен" спроможні знищити майже половину всього совєтського промислу". Як уже згадано, ЗСА мають 41 підводний човен „Поляріс", які будуть заступлені типом „Посейдон", 457 бомбовиків „Б-52" і 1.000 ракетами „Мінютмен".

Однак, трудно задовольнитися ствердженням, що ЗСА мають достатню збройну силу, щоб знищити противника у відплатній атомовій атаці, тоді, коли той противник, не вважаючи на урочисто проголошений „принцип співіснування", розбудовує свою наземну та морську збройну силу і вдосконалює наявні роди зброї.

Очевидно, що це — заворожене коло і обидві сторони бачать це і в теорії признають, що з того завороженого кола повинен знайтися вихід. Але покищо його не знайдено. Тому Америка мусить дбати, щоб балянс сил, сяк - так устійнений в московському договорі, не перехилився в користь Совєтського Союзу. Розуміють це президент Ніксон і всі його найближчі дорадники. Коли ж секретар оборони Мелвін Лерд закинув названому демократичному сенаторові Джорджові МекҐовернові, що той своєю рекомендацією скоротити бюджет оборони на 20-30 більйонів дол. штовхає Америку до капітуляції, то МекҐоверн рішуче запротестував. І нема сумніву, що під натиском правого крила Демократичної партії та з уваги на антикомуністичний настрій в Америці сенатор Джордж МекҐоверн ще перед конвенцією Демократичної партії в липні ц. р. у Маямі Біч зревідує свій погляд щодо скорочення бюджету оборони. Бо нема такого американського патріота, який хотів би поставити Америку на друге місце щодо збройної сили — позаду Совєтського Союзу.

і. к-н

Андрій Даріян Сольчаник

ФІЛАТЕЛІЯ ТА ПОЛІТИКА

(2)

11. Григорій Котовський (1881-1925), большевицький військовий діяч. Совєтські марки з 30 жовтня 1956 р. та 15 вересня 1961 р. Народився у Басарабії. В квітні 1918 р. — березні 1919 р. вів большевицьку діяльність в Одесі. Опісля воював на півдні України, а влітку 1920 р. дійшов аж до Львова на чолі совєтської кінноти. Воював проти українських повстанців і командував большевицькими військами під Базаром, де розстріляно 350 вояків української армії.

12. Климент Ворошилов (1881-1971), комуністичний діяч та маршал СССР. Марки Північного В'єтнаму із 7 листопада 1957 р. Народився на Катеринославщині. В 1903-07 рр. та 1917 р. вів большевицьку роботу в Донбасі. Нарком внутрішніх справ УССР і командувач Харківської Військової округи. В 1919 р. ліквідував повстання Григор'єва.

13. Артем - Федір Сергєєв (1883-1921), комуністичний діяч. Совєтська марка з 30 грудня 1963 р. Народився на Курщині. В 1903-06 рр. організував комуністичні групи в Донбасі, Харкові, Миколаєві, Єлисаветграді та на Катеринославщині, В липні 1917 р. секретар компартії Донецько - Криворізького басейну. Член Совнаркому на Україні, як комісар у справах промисловости й торгівлі (1917-18 рр.). В грудні 1918 р. він знову на Україні як заступник голови і комісар пропаганди у т. зв. совєтському уряді України. В 1918-20 рр. член ЦК КП(б)У.

14. Яків Свердлов (1885-1919 рр., большевицький діяч. Совєтська марка з березня 1934 р. та інші. Народився у Нижньому Новгороді. В 1918 р. контролював працю КП(б)У. В березні 1919 р. висланий на 3-ій з'їзд КП(б)У та 3-ій з'їзд Рад у Харкові, щоб наглядати над його діяльністю. Помер, вертаючись з України.

15. Михайло Фрунзе (1885-1925), большевицький політичний та військовий діяч. Совєтська марка з 1 січня 1936 р. та інші. Від грудня 1920 р. до березня 1924 р. командувач большевицьких військ на Україні. В лютому 1922 р. став заступником голови Раднаркому УССР. Воював проти українських повстанців. Член Політбюра ЦК КП(б)У в 1921-24 рр. Народився у Киргизії.

16. Бела Кун (1886-1939), угорський комуніст, керівник большевицької революції на Угорщині. Марка Угорщини з 20 лютого 1966 р. В 1920 р. воював на Україні і був членом Реввійськради Південного фронту. Опісля голова Кримського ревкому.

17. Григорій Орджонікідзе (1886-1937), большевицький діяч. Совєтська марка з 23 квітня 1952 р. та інші. Уродженець Грузії. В 1911 р. працював на Україні в большевицьких організаціях. Під час першого большевицького наступу на Україну в січні - березні 1918 р. був „надзвичайним комісаром району України". Керував грабунком України, забираючи харчі та вугілля до Росії. При відступі з Донбасу наказав затопити шахти. В 1919 р. воював на Лівобережжі. Був відповідальним за переведення чисток в Україні наприкінці 20-их років. Весною 1930 р. переводив колективізацію та розкуркулення на Україні. Поповнив самогубство.

18. Павло Постишев (1887-1940), большевицький діяч. Совєтська марка з 30 вересня 1968 р. Народжений в Івано - Вознесенську на Московщині. В 1923 р. починає працювати на Україні на відповідальній партійній роботі в Києві. В 1924 р. стає секретарем Київського губкому, а в 1926 р. — секретарем Харківського окружкому. Від січня 1933 р. знову на Україні як особистий висланець Сталіна. Стає секретарем ЦК КП(б)У та першим секретарем Харківського, а потім Київського обкомів. Переводить жорстоке переслідування українців та колективізацію. Співвідповідальний за голод на Україні 1933 р.

19. Валеріян Куйбишев (1888-1935), большевицький діяч. Совєтська марка з 6 червня 1953 р. Народжений в Омську. В 1913-14 рр. керував комуністичною партією в Харкові.

20. Василь Блюхер (1889-1938), большевицький військовий діяч, маршал СССР. Совєтська марка з 27 листопада 1962 р. Народився в Ярословській області на Московщині. Після окупації України большевиками став заступником командувача Українськоі військової округи.

21. Павло Дибенко (1889-1938), большевицький військ-

(Закінчення на стор. 3-їй)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: д-р Михайло Данилюк

ОХОЛОДЖЕННЯ ВЛІТКУ

Хоч яка велика благодать вирватися людині на свіже повітря після довгої зими та вітряної й дощової весни, все ж влітку гаряча погода часто дається взнаки, особливо у великих містах. При високій вогкості повітря, якщо температура переходить 80 ступенів за Фаренгайтом, щораз важче зносити гарячу погоду.

Модерна техніка, одначе, створила чудовий апарат для охолодження повітря, який водночас зменшує і вогкість у хаті, на місці праці, навіть в автомашині. Здавалося б, що все гаразд, за сотню долярів можна охолоджувати кімнату, а за кілька сотень навіть хату — і проблема розв'язана. Але воно не завжди так. Бо оті капосні охолоджувачі, які приносять чимало полегші мільйонам людей, часто стають джерелом дошкульних недомагань, якщо вживати їх без поміркованости.

Не лише лікарі, але й кожний читач знає, що влітку іноді раптом „звідкись" береться гострий кашель, виникають болі у спині, у плечі, „закладає носа", себто — набрякають горішні органи дихання, болить горло, „крутить у коліні" і т. д. Звичайно, такі й подібні симптоми можуть поставати з різних причин, але влітку часто вони мають своє джерело у непоміркованому охолодженні. Людський організм, зокрема у старших віком людей та молоді, не достосований до раптових змін температури тіла.

Охолодження влітку у холодній воді, зокрема, якщо перебувати в ній довгий час, перебування під постійним обвівом вентилятора - вітрячка, продув холодного повітря від охолоджувача — неодмінно приведуть до таких або інакших болів.

Особливого лиха завдають охолоджувачі, коли людина, втомлена працею або довгим перебуванням серед гарячих мурів міста, підставляє себе під прямий обдув холодним повітрям, а ще гірше, коли лягає відпочивати біля охолоджувача. Під час відпочинку або сну температура тіла і так в нормальних обставинах обнижується, але коли до цього додати й холодний продув, тоді ускладнення неминучі.

Найчастіше після продуву холодним повітрям терплять горло, ніс, синуси та горішні частини трахеї і бронхів. Може боліти лише горло або набрякнути в носі та синусах, через що стає важко дихати, але може також появитися сухий болючий кашель, який дошкульно „дряпає" у горішній ділянці грудей і в горлі. Часто такий стан обертається у бронхіт, а іноді й у запалення легень. Але навіть, якщо нема поважних ускладнень, все ж людина довший час кашляє, ковтає з болем, чхає і т. д. Звичайно спочатку температура залишається нормальною, але при повторюваному охолодженні вона підвищується, появляються запальні процеси, інфекція горла, носа тощо. І так, ніби у гарну літню пору людина опиняється в лікарському кабінеті.

Інші ускладнення від прямого охолодження — це запальні процеси у м'язах. Тривале охолодження спричиняє набряк, запалення одного або й групи м'язів, а з цим і болі та обниження їх функцій. Таке найчастіше трапляється з м'язами шиї, хребта, плеча або грудної клітки. Не раз лікарі, оглядаючи пацієнтів з болями у лівій стороні грудної клітки або плеча, вважають, що у них щось не гаразд із серцем, оскільки болі дуже дошкульні, але докладніші оглядини виявляють звичайний міозит, себто запалення м'яза. Влітку — це часте явище на праці, навіть в автомашині, коли продув повітря прямий. Деякі особи із нахилом до недуг суглобів, артритів, можуть такі ж картини мати з коліном, стегном, плечем тощо.

Ми не думаємо заперечувати надбань і стандартів нашої техніки, признаючи всі додатні сторінки охолоджувачів. Вони, як сказано, приносять полегшу мільйонам людей, рятують десятки тисяч щороку від ускладнень внаслідок високої вогкости і гарячої погоди, особливо тих, які хворіють на легені і серце, підносять працездатність і т. д. Але водночас радимо тим, які вживають охолоджувачі, щоб користувались ними помірковано.

Найкраще ніколи не обнижувати температури помешкання нижче за 72 ступені Фаренгайта, а вночі для людей, які мають нахил до застуд та болів у м'язах чи суглобах, нижче за 74 ступені. Струм холодного повітря треба скеровувати або вгору, або у сторону від того місця, де людина спить чи працює. Це саме стосується автомашин із охолодженням. Навіть звичайні вітряки, які переганяють те саме повітря без охолодження, варто скеровувати в іншу сторону кімнати, зокрема вночі.

Лікувати нескладні недомагання від раптового охолодження можна й самому. При кашлеві — уживати сиропи, які можна придбати в аптеках без рецепти, при болях горла — полоскання, аспірина, при болях у м'язах — натирання. Звичайно, коли процес поважніший, горло, наприклад, запухле і є познаки гною, коли підвищується температура, кашель став глибоким із болями в цілих грудях — лікарська консультація необхідна.

Тож, користаючи з проміння Дажбога - сонця, а також з модерних охолоджувачів, слід в одному й другому випадку бути поміркованому.

Лариса Д-чук

„ЧЕСТНОЄ СЛОВО" БОЛЬШЕВИКА-КОМУНІСТА

(5)

Раптом ніби очуняла, розплющила очі і, свідомо глянувши на приятеля, промовила:

— Нічого не можна придумати. Ніхто не врятує, тільки Бог! У нього все готове, путі Його нам невідомі. Молитися треба, щоб врятував нас від такого тяжкого горя. Тільки чудо захистить отця від страшної смерти.

Олександер Миколайович уже закінчив перев'язувати рани, дав о. Тимофієві ліків проти болю і хотів би вже йти додому, але не міг залишити Олександру Іванівну в такому стані саму. Накапав і їй заспокоюючих крапель. Не знав, що робити далі.

— Паніматко! Де ви там? — раптом почувся чоловічий голос.

Фельдшер поспішив до кухні, щоб побачити, хто прийшов і чого турбує господиню в цей час. Там зустрів досить молодого, ставного чоловіка, розумного й енергійного голову Церковної Ради — Шкурупія.

— Доброго здоров'я, Сергію Павловичу! Хочете бачити паніматку? Чимсь можете її потішити? Чи знаєте про контрибуцію, яку наклали ці бандити на о. Тимофія? — закидав фельдшер запитаннями чоловіка, подаючи йому руку.

— Знаємо все! Власне хочу потішити паніматку. Ходім, ведіть мене до них!

Паніматка привітала гостя розпучливими словами:

— Кінець прийшов, Сергію Павловичу! Тільки чудо зможе врятувати о. Тимофія від страшної смерти! — ще раз повторила те, що казала фельдшерові.

— Не журіться так! Господь поможе, все буде добре. Я оце прийшов сказати, що вся парафія встала рятувати о. Тимофія. Люди розійшлися по хатах, поїхали по хуторах збирати гроші. Пізніше, як дужче смеркне, я прийду сюди і більше вам про все розповім. А тепер піду, аби ті песиголовці не казали, що піп з головою розводять якусь контрреволюцію.

Фельдшер і Шкурупій вийшли.

Паніматка трохи заспокоїлась і, випровадивши їх, сіла знову біля хворого. Отець Тимофій після ліків задрімав, а вірна дружина молилася, шепочучи прохання до Спасителя та його Матері:

— Господи, помилуй нас! Мати Божа, Царице Небесна, спаси й охорони!

Почула, як скрипнули двері. Прийшла Люся і, як була в пальті й шапочці, навшпиньках підійшла до хворого. В широко відкритих дитячих очах відбивався невимовний жаль до змордованого батька. Пригадалося побите обличчя дідуся Петренка, що його вона бачила сьогодні вранці.

— Били тата? Дуже? — прошепотіла. — Навіщо мене послали з дому? Я ж так не хотіла йти!..

— Ти б нічого не помогла, коли б залишилася вдома. А татові тепер легше, він одужає. Олександер Миколайович його полікував, і він заснув. Іди роздягайся, випий молока та сядь почитай, бо спати ще рано.

— Я сяду тут, поруч, у вітальні. Коли тато прокинеться, покличте мене обов'язково!

Люся тихенько причинила за собою двері, а мати залишилася біля хворого з своїми чорними думками.

Коли вже зовсім звечоріло, прийшов Шкурупій і, закривши щільно віконниці, щоб на вулицю не просочувалося світло, засвітив у маленькій кімнатці на столі лямпу. Не хотів турбувати хворого і попросив Люсю викликати до нього маму.

— Як там отець Тимофій? Чи хоч трохи їм покращало?

— Трохи полегшало, слава Богу! Фельдшер перев'язав рани, дав ліків і хворий тепер спить. Але що з того, коли завтра можуть його забрати на розстріл! — знову залилась сльозами паніматка.

— Не плачте, врятуємо! Я сяду тут, у цій кімнатці й прийматиму гроші, що нестимуть люди. Вже з деяких хуторів посланці попривозили гроші. Ось тут усе записано, хто скільки дав. А ви йдіть, може хоч трохи спочинете, бо тяжка година випала вам сьогодні.

Коли дружина повернулася до хворого, то побачила, що очі в нього відкриті і він силкується щось сказати.

— Чи мені снилося, чи тут була Люся? — прошепотів о. Тимофій, ледве ворушачи язиком.

— Була. Вона ось тут поруч у кімнаті. Покликати?

Замість відповіді, о. Тимофій злегка хитнув головою і приплющив очі.

Олександра Іванівна вийшла до вітальні. Там біля столу, над книжкою сиділа донька, але очі її дивилися в куток, на ікону, а по обличчі текли сльози.

— Чого ти, доню, плачеш? Татові краще. Він прокинувся і кличе тебе до себе. Тільки ти при ньому не мусиш плакати, бо цим його знервуєш. Обіцяй, що не будеш плакати!

— Я не плакатиму! — витираючи сльози, запевнила Люся.

Коли вона ввійшла в кімнату до о. Тимофія, він розплющив очі і навіть спробував усміхнутися. Дочку огорнув такий жаль до нього, що не знала, як їй стриматися, щоб не заплакати.

— Іди ближче до мене, — ледве розтуляючи запухлі губи, покликав батько. — Що ти там робиш, чому не спиш? Іди і спи спокійно, мені вже краще, — говорив до дочки хворий, щоб її заспокоїти.

— Я... піду... спати... — намагаючись стримати ридання, що рвалися з грудей, відповіла дівчинка.

— Іди з Богом! — прошепотів о. Тимофій і заплющив очі.

Вночі прийшов фельдшер, зміряв температуру, накапав крапель і пішов. У хаті гнітюча тиша, тільки годинник ритмічно відстукував довгі хвилини. Дружина, сидячи біля хворого, сама приплющила очі, що щеміли від вилитих сліз.

Раптом у двері заглянув Шкурупій і кивнув до паніматки, щоб вийшла.

— Вас хоче бачити Федот Ґарнаґа, вийдіть до нього в кухню.

Знаючи, що Ґарнаґа служив при волосній управі виконавцем, Олександра Іванівна затремтіла.

— „Знову приніс від тих антихристів якийсь жахливий наказ!" — шпигнула в серце думка.

В кухні Федот, що сягав ростом до стелі, нахилився до невеличкої господині і прошепотів:

— Замкніть Рябка у повітку. Він гавкає, а мої „пани" кажуть, що то у попа контра збирається. То я прийшов попередити...

— Дякую, Федоте, що попередили. Я зараз заманю його в комору.

Ґарнаґа не виходив, а стояв біля порога, переступаючи з ноги на ногу, нібито хотів ще щось сказати. Раптом витяг з кишені руку і втиснув паніматці в долоню якийсь папірець.

— А це від нашої родини маленька лепта — рятувати панотця, — неголосно пояснив і, поки господиня отямилась, уже вийшов.

Зворушена паніматка не встигла навіть подякувати. Віддала гроші Шкурупієві, щоб записав.

— І він дав! А сам же багатодітний і малоземельний! — здивувався той.

Коли Рябка замкнули в комору, на подвір'ї запала тиша. Окремі постаті непомітно заходили до парафіяльного будинку, а виходячи звідти, зникали в нічній осінній мряці.

Перед світом Шкурупій викликав до себе Олександру Іванівну.

(Далі буде).

Олександер Домбровський

УКРАЇНСЬКЕ АКАДЕМІЧНЕ ВИДАВНИЦТВО — ПОВАЖНИЙ ОСЯГ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

Недавно довідалися ми з обширної статті Богдана Винара п.н. „Українське Академічне Видавництво" („Свобода" з 3І березня — І квітня ц.р.) про зорганізування американського наукового видавництва „Юкрейнісн Академіж Пресс" — Українське Академічне Видавництво, яке поставило собі за завдання видавати на широку скалю наукові праці англійського мовою з ділянки українознавства, отже: української історії, літератури, економіки і т.д. з бібліографією включно. Крім того запляновано англійські переклади кращи творів української літератури, головно прози. Згадане Видавництво почало вже працювати й у короткому часі появляться на американському й світовому книгарському ринку перші його виданння. „Юкрейнісн Академік Пресс" очолив загально відомий український учений, автор поважних наукових наукових праць, дійсний член УВАН і НТШ та член Управи УВАН й Українського Історичного Товариства — проф. д-р Богдан Винар. А співробітниками Видавництва являються видатні українські й іншонаціональні вчені.

Головним і пекучим постулятом вільної української науки на чужині є вийти з ґетто нашого еміґраційного життя на широкий шлях світової науки й показати світові українську наукову Правду та духові вартості й культурні надбання нашого народу в цілій повні їхньої вартости, значення і краси. Це є тимбільше конечне в нашій добі, в якій вороги українства і його культурно-політично-державницьких аспірацій стараються у найбільш рафінований спосіб представити його в скарикатуризованому виді, в кривому зеркалі та зіпхнути на дно національно-політичного упадку. Нашу правду треба голосити світовими мовами, бо ж не можемо вимагати від американців, англійців, французів й інших національностей, щоб вони читали Грушевського, Франка й инших світочів нашої науки й літератури в оригіналі. Коли б Іван Франко писав однією із світових мов, він був би ставлений у світі на рівні з Гете, Шіллером, Байроном й іншими визнаними світовими письменниками, поетами й ученими енциклопедичного маштабу. Наукові праці про Україну та англійські переклади шедеврів з нашої літератури мусять знайтися на полицях у першу чергу американських, а відтак загально світових бібліотек, університетів, наукових кабінетів та вкінці в руках поодиноких представників світової науки. Щойно тоді найдемо „признання" між сильними цього світу. З жебраками й власниками просвітянських видань ніхто не рахується, хочби наша правда промовляла за нами ангельськими мовами. Такий уже світ! Бо самі, хочби й найкращі наукові видання українською мовою, якої світ не знає, та наші протести й писані спростовування до чужинецької преси є далеко неповним засобом змагань проти невігластва та ворожої нам пропаґанди.

Народжене на американо-канадійському терені наше наймолодше покоління, яке назагал знає краще англійську мову, чим українську та читає радше англійські книжки, також позинно довідатися з англійських видань про Батьківщину своїх батьків і дідів, про її минуле й сучасне. Знаючи більше про Україну, наше молоде покоління може визбутися комплексу національної меншевартности, стане гордим за своє національне походження та буде признаватися більше до народу своїх батьків. Як колись Авраменко в добі нашої заріб кової еміґрації зберіг у великій мірі наше молоде покоління в Америці з допомогою українського танку, так тепер в добі нашої політичної еміґрації, коли вимоги часу є більші, зможемо причинитися до збереження нашого молодого покоління при українстві українознавчою літературою в англійській мові.

Великим позитивом Українського Академічного Видавництва є те, що в ньому є заанґажовані видатні наукові сили, як наші, так і чужі, а далі широкий засяг науково-видавничої діяльности в пов'язанні з американськими й европейськими видавничими центрами та ринками і в кінці ґрандіозний розмах у заплянованому видаванні наукових монографій , багатотомових монументальних видань напр. заплянованого видання багатотомової синтези Історії України, української літератури) та перекладів з нашої літератури, головно прози. Поруч Гарвардського українознавчого Центру це можна вважати другим ґрандіозним почином на полі нашої науки й культури з тим, що, в той час, коли головним завданням Гарвардського Центру є випускати нові, високовартісні сили української науки, то завданням Українського Академічного Видавництва є випускати на широку скалю цінні українознавчі наукові праці та переклади шедеврів нашої літератури англійською мовою. В цьому своєму почині видавництво заслуговує на найширшу моральну та матеріяльну поміч громадянства.

ВІДБУЛАСЯ КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кий і д-р Олександер Білик — заступники голови та Микола Денисюк — секретар. Президія кооптує ще третього заступника голови та по двох представників з трьо хепархій. До Контрольної Комісії обрані: інж. Р. Бігун д-р А. Гасцький, д-р М. Климишин д-р Р. Кобилецький та мгр Е. Малич.

При внесеннях і побажаннях ред. М. Денисюк висловив загальне побажання до організацій та діячів оминати групові непорозуміння і суперечності в мирянському патріяршому русі. Предсідник Конференції д-р Б. Шебунчак заповів, що він негайно після повороту до Ню Йорку поробить заходи для порозуміння з Крайовою Управою Товариства за патріярхальний устрій Української Католицької Помісної Церкви.

Крайова Конференція схвалила вислати привітання і заяву відданости голові УКЦеркви, Блаженнішому Верховному Архиєпископові Иосифові VII. Схвалено також звернутися до Апостольської Столиці та до українських католицьких Владик у ЗСА. На закінчення схвалено загальні постанови, що їх реферував голова Резолюційної Комісії д-р Михайло Кушнір з Вашинґтону. Конференцію закінчено молитвою, яку провів о. І. Кротець.

В неділю, 18-го червня, о год. 10-ій ранку відбулася зустріч представників центральних організацій з представниками місцевих організацій — членами Комітету Громадської Дії за патріярхат Помісної УКЦеркви. Зустріччю проводив заступник голови Комітету інж. Р. Бігун. Привітальні промови виголосили екзекутивний віце-президент УККА і голова його Церковної Комісії Иосип Лисогір та голова Координаційного Комітету Канади і ЗСА д-р Ю. Пелех. Д-р Михайло Кушнір проголосив звернення та постанови щойно відбутої Крайової Конференції, а обраний голова Крайової Ради ред. Михайло Панасюк виголосив програмову промову. Зустріч відкрив молитвою о. П. Леськів, а кінцеву молитву провів о. І. Кротець.

В основі ідейно-програмових постанов Крайова Конференція схвалила, що: „Крайова Рада Українських Організацій в ЗСА за Патріярхат Помісної УКЦеркви стоїть на становищі, що УКЦерква навіть тепер, коли вона натрапляє на важкі перепони завершення її структури патріярхатом, може не тільки змагати, але і вповні здійснити свою помісність при умові безкомпромісового і послідовного виконування рішень Архиєпископських Синодів як духовенством, так і мирянами. З уваги на це, Крайова Рада буде найрішучіше протиставитись усім порушенням постанов Архиєпископських Синодів.

Зросли шанси замирення у Північній Ірляндії

Белфаст. — 24-річна північно - ірляндська посолка у Британській палаті громад, Бернадет Девлін, відома з своєї радикальної опозиції проти приналежности Північної Ірляндії до Британії і проти панівних впливів протестантської більшости в Північній Ірляндії, виголосила через радіо в столиці Південної Ірляндії Дебліні заклик до підпільної Ірляндської Республіканської Армії — припинити всі насильницькі акти. Вона застереглась що не пропаґує припинення боротьби, а тільки 7-миденне перемир'я, під час якого обидві екстермістичні організації — католиків і протестантів—увійшли б в безпосередній контакт. Тоді теж можна би перевести розмови з тимчасовим прем'єром Північної Ірляндії, британським міністром Вілліямом Вайтлов. Бернадет Девлін висловилась за продовжування акції громадянського непослуху — неплачення податків і комірного в державних будинках — та звернула увагу, що „не може бути миру, поки люди сидять у в'язницях без суду і слідства і поки в'язні мусять переводити голодові страйки", але признала, що загал народу прагне замирення. Виступ Бернадет Девлін вважають за поважний крок на шляху до замирення у Північній Ірляндії.

Кергонксонська громада зменшала...

(Пам'яті інж. Антона Хухри)

Українська громада Кергонксону, Н.Й. зменшала на одного з передових своїх членів. У погідний весняний день 19-го квітня ц.р., спокійно й тихо відійшов у Вічність на своїй оселі „Орлине гніздо" - Хухрівці сл. п. інж. Антін Хухра. Залишив у глибокому смутку не лише свою родину, але й усіх, хто його знали, зокрема друзів-пластунів, комбатантів і кергонксонську громаду.

Антін Хухра народився 22-го вересня 1897 р. в селі Дмитровичах к. Судової Вишні в свідомій і патріотичній селянській сім'ї, яка видала з себе прив'язаних до рідного ґрунту й народу хліборобів, громадських діячів та оборонців свого народу в лавах Українських Національних Армій.

Із шкільної лавки перемиської гімназії Антін Хухра пішов в ряди Української Галицької Армії й перебув із нею всі її світлі хвилини й невдачі. Опинившися на еміґрації в Чехо-Словаччині, продовжував свою перервану освіту, вивчаючи агрономію і економічні знання. Працював також над піднесенням культурно-освітнього рівня полонених у таборах та викладав на кооперативних курсах, підготовляючи кадри майбутніх працівників кооперації.

Повернувшися в рідні околиці, одружився з учителькою Дарією з Кушнірів і перейшов жити до Косова на становищі директора Окружного Союзу Українських Кооператив. Незабаром повернувся знову до рідних околиць, осідаючи в селі Волчицовичі на Судово-вишенщині, де його тесть о. Микола Кушнір був парохом. Тут працював серед місцевого селянства, опікуючися кооперативою, гуртком „Сільського Господаря", „Маслосоюзом", читальнею „Просвіти", хором і драматичним гуртком. Був в окружному проводі Української Військової Організації. Використовуючи свої професійні знання, перебрав у свої руки парцеляцію довколишніх дворів, розподіляючи землю поміж місцевих селян, щоб піднести їхній економічний рівень і не допустити до поселення польських колоністів.

З вибухом другої світової війни переїхав жити в околиці Перемишля, набуваючи невеличке господарство, щоб віддатися своєму улюбленому зайняттю — хліборобству. Але знову він вступив в лави 1-ої Дивізії „Галичина", що стала зав'язком Української Національної Армії. Після англійського полону перейшов жити до скитальського табору в Швайнфурті, а згодом в Ашаффенбурґу в Німеччині. Тут займав різні пости в таборовій адміністрації та активізувався в громадському житті. Зокрема присвятив свою увагу відновленому Пластові, в якому став працювати, як виховник та організатор таборів для молоді. Разом з іншими пластунами-сеньйорами заснував курінь „Орликівців", в якому, вже на американському терені, отримав почесний титул курінного дідуґана й кличку „Орлине Око".

Після переїзду до Америки якийсь час проживав у Ню Йорку, активізуючися в житті місцевої Пластової Станиці. Через три каденції очолював крайовий Улад Пластунів Сеньйорів.

Згодом придбав посілість у Кергонксоні „Орлине Гніздо", що стала не лише місцем літнього відпочинку вакаційників, але й місцем численних з'їздів і зустрічей пластунів. Зокрема його курінь „Орликівців" щорічно відбував тут свої наради й палив традиційну ватру. В позасезоновий час дорівочно працював на „Союзівці" та віддав свої сили громадській праці, зокрема в місцевій пластовій станиці й Комітеті будови церкви.

Несподівана смерть постигла Антона Хухру якраз у десяту річницю поселення у Кергонксоні. Похоронні відправи відбулися в місцевовому похоронному заведенні. Панахиди правив місцевий парох о. І. Мак і курінний капелян „Орликівців" о. Я. Шуст. Промовляв над домовиною о. Я. Шуст та представник місцевого Пласту М. Василик. На закінчення пластуни у дружньому колі відспівали пластове „Надобраніч". Біля домовини Покійного лежала подушечка з військовими хрестами заслуги й пластовим відзначенням св. Юрія в золоті.

Тлінні останки Покійного похоронено на українському цвинтарі у Бавнд Бруку при численній участи друзів і знайомих, що, не зважаючи на сувору погоду громадно прибули віддати останню прислугу. На тризні, що нею проводив шваґер Покійного проф. Омелян Кушнір, директор в-ва „Гомін України" промовляли: о. І. Мак, а від куреня „Орликівців" М. Курчак, від товаришів зброї д-р В. Ленець, від друзів і знайомих проф. М. Клецор. Від родини попрощав його проф. О. Кушнір. Усі промовці підкреслювали громадські чесноти Покійного й його привітну, лагідну й товариську вдачу.

Осиротіло „Орлине Гніздо", проте гостинний дух його колишнього господаря далі вітатиме над тією вакаційною оселею, в якій залишилася жити дружина Покійного з донькою й двома внучками.

В. Б.

ФІЛАТЕЛІЯ ТА ПОЛІТИКА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ковий діяч. Совєтська марка з травня 1969 р. Народився біля Брянська. В 1918 р. провадив комуністичну роботу на Україні, воював. Розстріляний НКВД. Був українського роду.

22. Станіслав Косіор (1889-1939), большевицький діяч. Совєтська марка з 15 травня 1965 р. Народився у Польщі. В 1919-22 та 1928-38 рр. секретар ЦК КП(б)У. Під час його керівництва компартією України жорстоко нищено український нарід голодом, колективізацією, чистками, розкуркуленнями, розстрілами, вивозами. Розстріляний НКВД.

23. Вячеслав Молотов (нар. 1890), большевицький діяч, співробітник Сталіна та голова уряду СССР. Болгарська марка з 10 жовтня 1950 р. В 1920 р. як секретар Донецького губкому КП(б)У здушив опозицію робітників. В 1921 р. був секретарем ЦК КП(б)У. Вліті 1932 р. разом із Л. Каґановичем об'їздив Україну, щоб допильнувати хлібоздачу. Не зважаючи на достачу харчів на Україні, настоював на виконанні призначеної хлібоздачі, яка довела до голоду в 1933 р. Співвідповідальний за цей злочин.

24. В. Володарський - Мойсей Гольдштайн (1891-1918), комуністичний діяч. Совєтська марка з жовтня 1933 р. Народився в Острополі на Волині. Провадив комуністичну роботу на Волині та Поділлі.

25. Ян Гамарнік (1894-1937), большевицький партійний та військовий діяч. Совєтська марка з 12 травня 1964 р. Народжений у Житомирі. В 1917 р. провадив большевицьку роботу проти Центральної Ради. В 1918 р. підготовляв з'їзд компартії України. В 1919 р. голова губкому партії в Одесі. В 1920-23 рр. був головою Одеського та Київського губкомів партії. Застрелився через аферу Тухачевського.

26. Нікіта Хрущов (1891-1971), большевицький діяч, голова уряду СССР. Марки Східньої Німеччини з 15 травня 1964 р. Народився на Курщині. Після війни до 1925 р. працював на партійній роботі в Донбасі. Від січня 1938-го до 1949 р. був першим секретарем ЦК КП(б)У. Відповідальний за злочини над українським народом.

27. Микола Щорс (1895-1919), большевицький військовий діяч. Совєтські марки з вересня 1944-го та 28 серпня 1961 р. Народився на Чернігівщині. Воював в рядах большевицької армії на Україні, командуючи військовими з'єднаннями.

28. Мате Залка (1896-1937), угорський комуніст. Угорська марка з 4 листопада 1961 р. Брав участь у боях за Київ та Перекіп по большевицькій стороні.

29. Кароль Сверчевський-Вальтер (1897-1947), польський комуніст. Польські марки з 28 березня 1952 р. та інші. В листопаді 1917 р. вступив до большевицького війська і воював проти української влади. Вбитий відділом УПА під Балигородом.

30. Иона Якір (1896-1937), большевицький політичний та військовий діяч. Совєтська марка з 30 липня 1966 р. Народжений у Басарабії. В 1919 р. воював проти Махна. В серпні - вересні 1919 р. провадив операції большевицьких військ між Одесою та Житомиром. В березні - вересні 1920 р. командував групою совєтських військ на Україні. Від жовтня 1921 р. командувач Київської округи. Від 1925-го до 1937 р. командувач Української округи. Член Політбюра ЦК КП(б)У в роках 1930-1937. Розстріляний.

31. Олександер Щербаков (1901-1945), большевицький діяч. Совєтські марки з 5 травня 1950 р. Народився біля Москви. В 1938 р. був першим секретарем Донецького обкому. Був членом Політбюра ЦК КП(б)У.

32. Аркадій Гайдар (1904-1941), комуністичний письменник. Совєтські марки з 30 листопада 1962-го та 15 травня 1964 р. Народився у Льгові на Московщині. Воював на Україні, командуючи полком большевицьких військ.

З 32-ох комуністичних діячів на марках, що в той чи інший час працювали на Україні, тільки 8, себто 25 відсотків, народились на українських землях. Із цих народжених один москаль (Стеклов), два жиди (Урицький і Володарський) та один поляк (Гамарнік). Четверо українського походження (Щорс, Ворошилов, Цюрупа та Дибенко), себто 12.5 відсотка.

Ці поштові випуски яскраво підтверджують, що комуністичну владу несли на Україну і там її закріплювали москалі з допомогою інших чужинців. Якою важливою справою для комуністів було опанування України свідчить ілюстрований марками факт, що майже ціла комуністична верхівка в той чи інший час працювала на Україні.

ЗАРОБІТКИ Й ВИДАТКИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — У порівнянні з минулим роком, середній фабричний робітник у Ню Йорку заробляє тепер на 78 центів за тиждень більше, ніж раніше. За даними департаменту праці, у минулому році такий робітник у середньому на заводі чи фабриці заробляв на тиждень, без відрахунків, 151 долар і 70 центів, а тепер — майже 153 доляри. В порівнянні з квітнем минулого року, тижневий заробіток робітника підвищився на 12 дол. 70 центів, але й вирахування на федеральні податки та на суспільну опіку піднялися з квітня минулого року на 11 дол. 67 центів.

НОВА ОКРУЖНА РАДА СУА

Гартфорд. — Створено нову Окружну Раду Союзу Українок Америки для Ню Інгленду. До неї ввійшли 5 Відділів із Коннектикуту, один з Ровд Айленду і один із Массачузетсу. Осідком Окружної Ради буде Гартфорд, Конн., де 30 квітня відбувся основуючий з'їзд з ініціятиви й заходами Комітету під керівництвом п-і Анни Любинської, про що повідомив журнал СУА „Наше Життя" з квітня ц. р.

ВІСТІ З ТОРОНТА

Конґрес Українців Католиків. У днях 3, 4 і 5-го листопада 1972 р. відбудеться в Кінг Едвард Готелі в Торонті, черговий Конґрес Українців Католиків Торонтонської Єпархії, який буде присвячений 375-річчю Берестейської Унії і 80-річчю Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа. Централя Українців Католиків у цьому році обходить і 25-річчя існування, та з цієї нагоди приготовляє видання ювілейного альманаху. В склад Централі входять католицькі організації: ВУК, ЛУКЖ, УКЮ і братство св. Миколая. У рямцях триденного Конґресу відбудуться З'їзди складових організацій, бенкет з мистецькою програмою, та вибір нових керівних органів Централі. Теперішній її склад: п-і К. Кравс — голова, мгр М. Поронюк — заступник голови, В. Дідюк — секретар, М. Парубчак — касир і по два члени від складових організацій

Національна маніфестація. 24-го і 25-го червня ц. р. відбудеться у Торонті, 23-тя Зустріч-Здвиг українців Канади і Америки, який буде проходити під гаслом: „Будемо битись і Україна переможе!" Гасла будуть пов'язані з 30-річчям боротьби УПА і в обороні Нескорених. Ці зустрічі відбуваються кожного року на переміну в Америці і Канаді, та зтягають великі маси народу із обох сторін. У програмі цьогорічної Зустрічі-Здвигу будуть мистецькі виступи Сумівських Ансамблів: чоловічого хору „Прометей", жіночого „Діброва", та трубної оркестри „Батурин" під керуванням мгр-а В. Кардаша. Почесним промовцем буде кол. прем'єр Канади Джон Діффенбейкер, голова Міжнародного Комітету Оборони Людських Прав. Промову про боротьбу УПА у її 30-річчя виголосить кол. командир УПА інж. С. Голяш з Чикаго. Масовою участю у Здвизі-Зустрічі українська громада Америки і Канади віддасть поклін і пошану безсмертним воїнам УПА, та висловить рішучий протест проти переслідування українського народу — Москвою.

Поклін Героям. Як і щорічно Єпархіяльна Управа БУК, влаштувала у день Зелених Свят на цвинтарі „Проспект" Соборну Панахиду в пошані поляглих за волю України. Перед символічною могилою із зорганізованою участю молодечих організацій СУМ і Пласт, та почесної стійки українського Відділу кадетів, українського Леґіону, — Соборну Панахиду відслужив Владика Кир Ізидор у сослуженні о. митрата П. Хомина, о. І. Сиротинського, о. М. Стефанова, о. Ю. Микитина, о. д-р М. Стасіва, о. Р. Набережного і о. О. Гошуляка. Співав хор під орудою С. Гумініловича. Слово Владики було навіяне пошаною і пам'яттю для героїв. Під час панахиди переводилася збірка на українських інвалідів і Т-ва Охорони Воєнних Могил.

Абсолютна моральна перемога. Суддя І. А. Ванніні з Су Сент Мері, який переводив довгі переслухання, на вимогу відділу КУК в Торонті, у справі демонстрації проти Косиґіна, у своєму звідомленні з 5-го червня ц. р. проголосив, що наїзд кінної поліції на демонстрантів був несправедливим. Так як цілковите звільнення всіх попередньо обвинувачених, так і теперішнє проголошення судді, дають повну моральну сатисфакцію КУК-ові і цілій українській громаді Торонта.

Конґрес онтарійської спадщини. Запланований урядом Онтаріо, відбувся 2, 3 і 4 червня ц. р. великий Конґрес онтарійської спадщини. Конґрес відбувся у Скай-лайн готелі з участю понад 1.000 учасників-делеґатів від 54 етнічних груп. Господарем Конґресу був міністер І. Яремко, який і відкрив його в п'ятницю 2-го червня ц. р. Українська група добре запрезентовано, особливо з молодшої генерації і студентів, через КУК який покликав для підготови окрему комісію під проводом проф. Ю. Даревича. На бенкеті виступали визначні представники Онтарійського Уряду з міністром освіти Веллом на чолі. Прем'єр Онтаріо В. Дейвіс вітав Конґрес, обіцяючи всю допомогу Уряду в справі багатокультурности Канади. Загальними сесіями, нарадами окремих комісій, панелями, доповідями, та схваленням резолюцій і рекомендацій, закінчено Конґрес концертом (співи і танці) онтарійської молоді різного етнічного походження.

Говорить українська молодь. Завдяки наполегливій праці дир. І. Менделюка керівника української радіопрограми „Прометей", кожної суботи, розпочинаючи вже від год 11 ранку, широкі кола української спільноти на просторі Онтаріо і околиць можуть слухати із радіостанції ЧІН, голос української молоді. Гарна українська мова, добре підібрані мистецькі точки заповняють радіопрограми молодечих організацій, як: СУМ, Пласт, ОДУМ, МУНО, Студентський Клюб, які тривають понад дві години за черґуванням. Радіємо успіхами нашої молоді, бажаємо дальших успіхів, і рівночасно закликаємо всю українську спільноту морально і матеріяльно допомогти їм у праці.

40-річчя УНО. Філія УНО в Торонті відзначила у днях 27 і 28 травня ц. р. своє 40-річчя існування і праці, бенкетом у суботу і концертом в неділю. Понад 450 осіб взяли участь у бенкеті, який відкрив молитвою митрофорний протоієрей О. Фотій, а проводив ним М. Оріховський. За почесним столом засіли всі дотеперішні голови філії, теперішній голова мгр М. Ромах виголосив слово, у якому підкреслив працю філії на протязі пройденого часу. Письмові привіти надіслали: Преосв. Кир Ізидор, міністер І. Яремко, Відділ КУК, відділи ОУК і УСГ і інші. Від Президії УНО привітальне слово виголосив Ю. Карманін. У мистецькій частині бенкету виступило тріо МУНО „Калина": Д. Воробець, Н. Коханська, К. Гарасимчук, які відспівали три пісні. Головну промову виголосив Я. Біляк — член Президії УНО. З привітами виступали також радний міста В. Бойчук та Т. Гуменюк. Ювелійний концерт, що відбувся у неділю 28-го травня ц. р. пройшов надзвичайно успішно з великою участю присутніх, зокрема відносно великим відсотком нашої молоді.

Крайова Конференція Українок Канади. 5, 6 і 7 травня ц. р. відбулася в Торонті 23-тя Крайова Конференція Організації Українок Канади ім. О. Басараб. Наради відбувалися в залі філії УНО у формі пленарних і комісійних засідань. По вислуханні і обговоренні звітів Центральної Управи, та редакторки „Жіночого Світу" С. Бубнюк, уділенні абсолюторії уступаючій Управі, яку вже 18-ту каденцію очолювала голова п-і Степанія Савчук. У рямцях конференції відбувся святковий вечір в пошану 30-річчя геройської смерти політичної діячки і письменниці Олени Теліги, доповідь, про яку виголосила п-і Я. Зорич. Живу участь у Конференції брали також гості з Парижу п-і К. Штуль і голова проводу УН ред. О. Штуль-Жданович. У програмі були ще також святкова трапеза, презентація книжки К. Штуль і її доповідь признання за довголітню працю п-і С. Савчук, протестаційно-маніфестаційна сесія та вибір нових керівних органів, які очолила мгр Ярослава Зорич. 23-тя Крайова Конференція ОУК проходила під знаком Оборони Переслідуваних в Україні.

Комітет ФКУ. На інформаційних сходинах про Центр українознавства при Гарвардському університеті, які відбулися 15 травня ц. р. в Торонті створено комітет ФКУ: Анна Балан, Володимир Болюбаш — голова і меценат ФКУ, Іван Бонк — заступник голови, Василь Верига, Теодор Волошин, Таня Горохович, О. і Р. Копачі, Іван Кузів, Люба Пендзей — секретарка. Інформації про Гарвардський Центр Українознавства і про кампанію збірки фонду подали студент Андріян Сливоцький і організаційний референт Б. Тарнавський. Є надія, що тепер розгорнеться збіркова акція на цей фонд і в Канаді.

„Троянда" співає. Дівоче тріо: Люба Мороз, Христя Гарасовська і Люба Дербіш, порадували українську громаду м. Торонта концертом, 4 червня ц. р., який відбувся дуже успішно у залі школи Вест Парк Авдиторіюм. Тріо виступило із своїм репертуаром легкої української музики. Заповнена заля, зокрема великим числом молоді, зустрічала появу чудових „троянд" та щиро із ентузіязмом нагороджувала кожну точку. Мистецький керівник тріо — це Христя Гарасовська. Добре виконано кілька пісень у супроводі бандуристок, як теж інструментальний квінтет.

В. Дідюк

СПОРТ

Вісті з УСК-у, Ню Йорк

Річні Загальні Збори Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку, що відбулися минулого місяця, перевибрали на голову Степана Атаманчука. Степан Атаманчук — це репрезентант уже другого покоління, народженого тут в Америці. Як голова УСК-у у минулому році, він показав себе людиною великого організаційного хисту, з умілим і тактовним підходом до змагунів та своїх співробітників. Йому до помочі в Управу ввійшли випробувані та досвідчені усківські „ветерани", як: Степан Качмарський, Мирон Гірняк, Михайло Демків, Богдан Гаврилюк та другі. Намагання ради директорів та Управи ідуть у тому напрямі, щоб до співпраці в Управі УСК-ом притягнути молодих людей, які остаточно в короткому часі могли б вповні перебрати провід товариством. До проводу УСК-у увійшли також молоді люди — так би мовити вихованки УСК-у, як напр. Ярослав Кульба, Микола Ситницький, Володимир Роговський, Зенко Скриник, Ростислав Кіндратів та Мирон Радович. Тому й радіємо, що „усківському роду нема переводу".

У минулому році політику УСК-у характеризувала провідна думка: менше слави, менше „наємного війська", а за те більша грошова ощадність та більша власна самовистачальність. Кінцевий вислід був такий: Так як пляновано, УСК залишився у вищій лізі, більше уваги присвячено молодечим командам, а кошти витрачені на першу команду легко перевищували суму 9 тисяч дол. (далеко до 30-35 тисяч як у минулих роках). Дальші намагання ідуть, щоб створити першу команду складену виключно із українських змагунів.

1972-ий р. проходитиме під знаком ювілейних святкувань 25-ліття існування УСК-у. Для відзначення цього ювілею Управа плянує величавий бенкет із цікавою мистецькою програмою.

У цьому сезоні УСК задумує повернутися на свою власну спортову площу у Флашінґу. Бо виглядає так, що пляни міста відносно цілковитого вивласнення того кварталу, де є площа УСК-у, ще не будуть остаточно викінчені. Тому так довго, як довго місто Ню Йорк не перебере площі, УСК плянує нею користуватися, добираючи собі евентуально ще одного партнера.

Управа плянує в короткому часі перевести турнір відбиванки та турнір „стук-пуку" молодечих команд до 18-ти років. До участі в турнірі також будуть прошені й сусідні клюби.

24-го червня ц. р. учні УСК-у братимуть участь у турнірі копаного м'яча, організованого „Чорноморською Січею".

Як завжди, так і тепер прохаємо людей доброї волі ставати членами УСК-у.

Іван Сєрант

ВІСТІ З „ТРИЗУБА"

2-го червня ц.р. відбулися річні загальні збори спортової ланки УСО „Тризуб" у Філядельфії. Зборами проводила президія: М. Субтельний, С. Новаківський і В. Ощипко. Про минулорічну діяльність ланки звітували: Р. Савчак, голова Спортової Ради; В. Корчинський, голова Екзекутиви, М. Юрчак, менаджер; О. Яремко, секретар та Р. Беднарський, фінансовий референт.

Після дискусії і уділення абсолюторії уступаючій Управі вибрано нову: С. Бриндзей, голова Спортової Ради; С. Новаківський, секретар. Члени: д-р М. Войтович, М. Субтельний, Р. Беднарський, Р. Савчак, П. Чорів, М. Юрчак, В. Корчинський, Є. Труш, В. Коліняк, С. Іськів, П. Мандишевський, Б. Скульський, М. Кічула, П. Кулинич, В. Тарнавський, Ю. Іхтирів, Я. Козак, О. Скульський, М. Осташ і М. Викрикач. До Контрольної Комісії: С. Спринський, голова та В. Варварів і Я. Кухтин — члени.

За довголітню працю для українського спорту загальні збори з признанням відзначили Олександра Яремка почесним членом Спортової Ради УСО „Тризуб".

На своєму першому засіданні Спортова Рада вибрала Екзекутиву: Р. Савчак, голова Є. Труш — 1ий заступник, С. Іськів, 2-ий заступник, М. Юрчак — секретар, П. Чорів, фінансовий референт, М. Кічула — господарський референт та В. Тарнавський, Б. Скульський, Р. Беднарський, О. Скульський, П. Кулинич, члени.

Вибрані — це найбільш активні члени Т-ва та прихильники спорту, тому — усі надії, що в цьому сезоні спортова діяльність УСО „Тризуб" зросте.

М.С.

СТУДЕНТИ НЕВДОВОЛЕНІ З 25 000

Торонто. — „Український Голос" з Вінніпеґу з 7 червня повідомив, що „Юнія Українсько-Канадійських Університетських Студентів невдоволена з того, що федеральний уряд призначив лише 25 000 долярів на проєкти, заплановані Юнією через літні ферії. Студенти жадали 128 000 дол. на ці проєкти. Юнія має коло 1 500 студентів. Президентом її є Марко Бойцун. На пляні були такі проєкти як: фільмування з життя українців у Манітобі, продукція тасьм для фільмів, подорожування по Манітобі, Саскачевані й Алберті й студіювання минулого й теперішнього життя людей в містах і на фермах і т. п."

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ЯНУСЕВИЧ — членка УНС Відд. 321 св. ап. Петра і Павла в Фенексвілл, Па., померла 21 квітня 1972 р. на 82 р. ж. Стала членкою УНС в 1923 р. Полишила в смутку 2 синів і доньку. Похорон відбувся 25 квітня на цвинтарі св. Трійці в Фенексвіллі, Па.

Вічна їй Пам'ять!

Д. Чук, секр.

Розшуки

РОЗШУКИ
Українська Медично - Харитативна Служба, кол. Український Червоний Хрест пошукує:
ГРИНЯ ЛЕСЯ зі села Довге коло Східниці, Дрогобицького повіту, як також мешканців села Довге, які перебувають на чужині;
ОСМОЛУ ДМИТРА, який перед другою світовою війною виїхав до Америки. Осмола походить із Веселої Гори біля Мозолівки;
КОСТЕНКО СТЕФАН, ур. 29 вересня 1924 р. в селі Зубрець біля Бучача.
Хто знав би вище пошукуваних осіб, просимо подати на адресу:
Ukrainischer Medizinischer u. Caritativer Dienst e. V.
8 Muenchen 2,
Dachauerstr. 9/II
Deutschland

Пошукую кузинку з дому
СЛАВА ДЗІКЕВИЧ
з Білого Каменя, пов. Золочів, обл. Львівська, Західня Україна. По Першій світовій війні п-і Слава Дзікевич виїхала до USA і замешкала у New York, де перебуває тепер.
Хто знатиме її місце замешкання, прошу писати на подану адресу. Усі видатки покрию.
Myron Lech, P.O. Box 4
Whippany, N.J. 07981
Tel.: 779-6114

ТАРЗАН, Ч. 6767. Радар віднаходить криївку моторового човна

AS THOUGH IN MIRACULOUS ANSWER TO HIS PRAYER, TARZAN SEES THE SPEEDBOAT-SEARCHING JET'S SIGNALLING DIVE.
I THINK I HAVE IT! COME UNDER MY DIVE AND LOOK FOR A CREEK-AND IN THE CREEK A BOAT!
YES! THERE'S A BIG CREEK HERE, BUT IT'S ROOFED WITH JUNGLE- OUR 'COPTER CAN'T ENTER IT!
MY RADARSCOPE, TARZAN, SHOWS A METAL 'BLIP' IN THERE, BIG ENOUGH TO BE A SPEEDBOAT ENGINE-ABOUT A MILE UP THE CREEK!

Наче у чудесній відповіді на свою молитву, Тарзан бачить як, сигналізуючи, пірнув вниз джет, що пошукував моторового човна.

Думаю, що маю його! Прибудьте туди, де я знизився, і розгляньтеся за потоком та човном на потоці!

Так, тут є великий потік, але він закритий джунґлею, наче стелею, і наш гелікоптер не всилі вступити туди!

Мій радарний прилад показує, що там є металева штука достаточно велика, щоб бути мотором у човні — за яку милю вгору потоку!